

Ministerie van Defensie

> Retouradres Postbus 20701 2500 ES Den Haag

de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Plein 2
2511 CR Den Haag

Ministerie van Defensie

Plein 4
MPC 58 B
Postbus 20701
2500 ES Den Haag
www.defensie.nl

Datum 21 december 2010
Betreft Stand van zaken verbetering werksfeer MIVD.

Onze referentie
BS2010041320

Afschrift aan
de Voorzitter van de Eerste
Kamer der Staten-Generaal
Binnenhof 22
2513 AA Den Haag

*Bij beantwoording datum,
onze referentie en betreft
vermelden.*

Op verzoek van de vaste commissie voor Defensie (kenmerk 29924-52/2010D23628 van 25 mei 2010) informeer ik u hierbij over de stand van zaken ten aanzien van de verbetering van de werksfeer binnen de MIVD.

In de brief van 3 mei 2010 (Kamerstuk 29 924, nr. 52) heeft mijn voorganger gesteld dat maatregelen zijn genomen ten aanzien van de in het rapport-Lutken geconstateerde aandachtspunten op het gebied van onder andere communicatie, werkdruk en personeelszorg. Deze maatregelen hebben de afgelopen maanden nader vorm gekregen. Zo is de fysieke aanwezigheid van P&O-adviseurs bij de MIVD vergroot.

Zoals in de brief van 3 mei 2010 was aangekondigd is bij de MIVD dit jaar weer een werkbelevingsonderzoek uitgevoerd. Voor aanvang hiervan zijn per afdeling voorlichtingsessies gegeven. Hierbij is aandacht besteed aan de manier waarop de anonimiteit wordt gewaarborgd aangezien hierover bij het vorige werkbelevingsonderzoek bij een deel van de medewerkers zorg bestond. In vergelijking met het werkbelevingsonderzoek van 2008 is de respons met 10 procent gestegen.

Uit het werkbelevingsonderzoek blijkt dat op alle indicatoren een verbetering zichtbaar is ten opzichte van het onderzoek van 2008. Uit het onderzoek komt naar voren dat de overgrote meerderheid van medewerkers van de MIVD gemotiveerd, tevreden en betrokken is en het werk als nuttig en zinvol ervaart. De ervaren werkdruk is licht gedaald ten opzichte van het vorige onderzoek. Bij enkele afdelingen wordt de werkdruk echter nog als te hoog ervaren.

Het onderzoek maakt ook duidelijk dat thema's als leidinggeven, communicatie en loopbaanbeleid door de respondenten ook nu weer worden genoemd als belangrijke verbeterpunten voor de MIVD. Dit is ook door de directie van de MIVD onderkend en er zijn aanvullende maatregelen genomen. Zo wordt het

communicatieplan herbezien en door te voorzien in aanvullende opleidingen wordt het leidinggeven versterkt. De maatregelen worden opgenomen in het bedrijfsvoeringsproces zodat de effectiviteit periodiek kan worden beschouwd.

Ministerie van Defensie

Datum

Onze referentie
BS2010041320

DE MINISTER VAN DEFENSIE

Drs. J.S.J. Hillen